Nu există pace adevărată decît în independenţa popoarelor. (Maurice Thorez)

Dreptul

Săptămînal juridic

ISSN 1857-3185

VINERI
26 august
2011
Anul X
nr. 32 (387)
8 pagini – 3 lei

E-mail: dreptul_pravo@yahoo.com

„ÎN CEI 20 DE ANI DE INDEPENDENŢĂ MOLDOVA A ÎNREGISTRAT PROGRESE IMPORTANTE ÎN TOATE DOMENIILE”

Pe parcursul a 20 de ani de la proclamarea Independenţei, Republica Moldova a înregistrat progrese importante în toate domeniile, consideră deputatul în primul Parlament, Mihai Coşcodan, semnatar al Declaraţiei de Independenţă din 27 august 1991.

El a spus că în ultimii ani, Moldova a reuşit să realizeze schimbări spre bine în domeniul libertăţii presei, libertăţii de exprimare, respectării drepturilor omului, dar şi în domeniul educaţiei.

„Deşi este criticat foarte mult, domeniul educaţiei din Moldova continuă să fie modernizat şi racordat la standardele occidentale. Este adevărat că Guvernul are foarte mult de muncit pentru a reuşi să realizeze reforme serioase în anumite domenii, în special cel al justiţiei şi al poliţiei, important este să existe voinţă”, a specificat M. Coşcodan.

El a menţionat că cea mai mare problemă a Moldovei este sărăcia şi nivelul scăzut de dezvoltare în mediul rural.

„Cînd am proclamat Independenţa, speram că în 5-10 ani, Moldova va deveni o ţară civilizată, cu un nivel decent de trai al populaţiei, însă pînă acum nici o guvernare nu a reuşit să realizeze acest lucru. Majoritatea problemelor din societatea noastră, inclusiv sărăcia, se datorează conducătorilor cu viziuni şi interese diferite”, a mai subliniat M. Coşcodan.

Potrivit lui, Moldova nu a reuşit să se dezvolte din cauza problemelor legate de regiunea transnistreană şi autonomia găgăuză.

„Moldova nu va putea să realizeze reforme radicale şi să iasă din impasul în care se află fără ajutorul Uniunii Europene. Europa este singura şansă ca să devenim un stat de drept şi suveran, unde drepturile omului să fie respectate. Însă pentru a ne integra, trebuie să muncim mult şi să îndeplinim toate sarcinile UE”, a conchis M. Coşcodan.

Calea Independenţei

Douăzeci de ani doar frămîntări,
Speranţe, planuri, aşteptări,
Suspine, lacrimi şi dureri,
Eroilor comemorări.

Crescut-am în vîltoarea vremii,
Trecut-am prin foc şi prin săbii,
Umiliţi şi sfîşiaţi,
De Domnul însă apăraţi.

Un neam nu uită de mîndrie,
Onoare, cinste, vitejie,
Şi cunoscîndu-le pe toate,
Ne este scump cuvîntul sacru –
Libertate!

Şi cîţi martiri ai neamului avem,
Cei care pentru libertate
S-au îmbrăcat în haine de pămînt
Şi armuri de lemn.
O datorie sfîntă este să veghem
Ca nu cumva vreodată să-i uităm.

Un viitor nu poate fi făr-un trecut,
Făr-un trecut rămîne graiul mut.
Şi pentru a înainta
Iubeşte-ţi, frate, Patria!

Ion BAMBULEAC,
student anul II,
Facultatea de drept, USM

„Integrarea europeană este şansa de modernizare a Moldovei”

Şansa de modernizare a Republicii Moldova poate fi realizată prin procesul de integrare europeană, dar pentru aceasta trebuie să facă mai multe atît Moldova, cît şi Uniunea Europeană, a declarat Kalman Mizsei, ex-reprezentantul special al UE în Republica Moldova. Kalman Mizsei a făcut această declaraţie în contextul aşteptărilor care ar putea să se realizeze în destinele Moldovei după perioada de 20 de ani de independenţă. „Chiar dacă nu aş fi fost ambasador al Uniunii Europene, trebuie să o spun fără ocolişuri: eu sînt absolut convins că şansa de modernizare a Moldovei ţine de integrarea europeană. Dar această şansă nu se va realiza de la sine, pentru aceasta trebuie să facă mai mult atît Uniunea Europeană, cît şi Moldova”, a spus el.

Potrivit lui Kalman Mizsei, Uniunea Europeană trebuie să facă mai bine trei lucruri: „1. Negocierile în problema comerţului liber trebuie să se desfăşoare mai intens, pentru că negocierile oficiale nici nu au demarat, iar Uniunea Europeană trebuie să fie în acest sens mai operativă şi mai hotărîtă; 2. Regimul fără vize; 3. Funcţionarii Uniunii Europene trebuie să cunoască mai amănunţit, mai profund de ce reforme are nevoie Moldova, pentru a accelera modernizarea, iar de la Moldova să aştepte reforme puternice şi concrete, fără mari compromisuri”, a precizat diplomatul european.

Şi partea de muncă a Moldovei pe calea integrării europene trebuie să fie mai mare, pentru realizarea modernizării, a afirmat Kalman Mizsei. „În ultimii ani, în activitatea diplomatică a Moldovei se observă o orientare europeană puternică şi aceasta este foarte bine. Totodată, este important ca şi reformele interne să fie tot atît de puternice ca şi orientarea europeană externă. Aş putea compara procesele actuale din România şi din ţările fostei Iugoslavii. În timpul socialismului, fosta Iugoslavie era mult mai dezvoltată. Dar pentru că pe teritoriul său au avut loc războaie, iar România a fost cu mult mai insistentă în procesul de integrare europeană şi în reformele interne, actualmente ea se prezintă, cu toate neajunsurile pe care le are, mult mai atractivă şi în ceea ce priveşte dezvoltarea societăţii în ansamblu, şi în infrastructură, şi în business. Şi de aceea, cu toate că Europa are foarte multe neajunsuri, forţa transformatoare a sa constituie pentru viitor cel mai puternic izvor de modernizare a Moldovei”, a declarat ex-reprezentantul Special al Uniunii Europene în Republica Moldova.

Începe ziua cu **DREPTUL!**

IMPORTANT:
Stimaţi cititori, vă anunţăm că următorul număr al ziarului *DREPTUL* va apărea la 9 septembrie 2011

Flash

Un nou Consulat Onorific al Republicii Moldova în Timişoara

Pe data de 31 august 2011, va avea loc inaugurarea sediului Consulatului Onorific al Republicii Moldova din Timişoara, situat pe bulevardul Revoluţiei din 1989, nr. 20.

Consulatul Onorific al Republicii Moldova asigură, în mod firesc, sprijin şi consiliere pentru toţi basarabenii din regiunea de vest a României.

„Prin existenţa acestui consulat onorific, relaţiile dintre cetăţenii Republicii Moldova şi România vor primi o nouă dinamică, în sensul intensificării schimburilor culturale, academice, economice, precum şi realizării unor proiecte în spiritul relaţiei speciale dintre Republica Moldova şi România, conferite de comunitatea de limbă, istorie, cultură şi tradiţii. Deschiderea Consulatului Onorific de la Timişoara reiterează dezideratul integrării europene a Republicii Moldova, România fiind un veritabil susţinător al apartenenţei noastre la marea familie Europeană", a declarat profesorul universitar Silviu Sofronie, consul onorific al Republicii Moldova în România.

Ziua Limbii Române marcată şi la Bucureşti

La 31 august, sărbătoarea naţională Ziua Limbii Române va fi serbată simultan în cele două state înrudite prin limbă, identitate naţională, istorie şi neam.

Din 31 august 1989, în Moldova se sărbătoreşte, anual, trecerea la scrierea cu grafie latină, sărbătoare naţională petrecută cu concerte de muzică patriotică, expoziţii fotografice şi conferinţe care trezesc sentimentul patriotic şi de apartenenţă la neamul românesc.

Anul acesta, pentru cauza românismului în Basarabia, va sărbători, concomitent cu Republica Moldova şi România. Pentru aceasta, Piaţa Universităţii din Bucureşti va găzdui un concert extraordinar cu 11 trupe şi artişti.

Aşa deci, pe 31 august, pe scenele din Chişinău şi Bucureşti vor evolua nume mari ale artiştilor români.

De sărbători circulaţia pe arterele principale ale Capitalei va fi oprită

Chişinăuienii vor avea parte de mai multe surprize în preajma sărbătorilor naţionale. Autorităţile anunţă că circulaţia pe arterele principale ale Capitalei va fi oprită de Ziua Independenţei.

Silviu Muşuc, şeful poliţiei municipale: „Începînd cu ora 7.00 deja, tehnica se va afla pe str. Maria Cebotari pînă la str. G. Bănulescu-Bodoni, apoi de la 10.00, cînd va trece parada militară, va fi deschis accesul pe străzile G. Bănulescu-Bodoni şi Puşkin, dar pe parcursul orelor 7.00-11.00, bdul Ştefan cel Mare va fi închis".

99% din şcoli sînt pregătite pentru noul an de studii

Şcolile sînt pregătite pentru noul an de studii în proporţie de 99%. Se mai efectuează reparaţii în sălile de sport, dar şi la centralele termice.

Potrivit lui Valentin Crudu, şeful Direcţiei învăţămînt preuniversitar, pentru începerea noului an şcolar au fost finalizate reparaţiile în majoritatea şcolilor: „Sînt pregătite clasele, reparaţiile cosmetice au fost finalizate, este pregătit mobilierul".

De asemenea, acesta a menţionat că nu sînt finalizate încă reparaţiile şi investiţiile capitale în sălile de sport şi la centralele termice în mai mult de 20 de localităţi. „Acest lucru nu trebuie să ne îngrijoreze. Avînd în vedere faptul că în luna septembrie elevii vor efectua lecţiile de educaţie fizică pe terenurile de sport, lucrările de reparaţie vor fi finalizate sperăm pînă pe 20 septembrie", a punctat V. Crudu.

În acest an, pentru reparaţia capitală în şcolile din ţară, din buget au fost alocate 66 de milioane de lei, altele 32 de milioane au fost alocate pentru reparaţiile curente şi cosmetice, circa 20 de milioane au fost alocate de la bugetele autorităţilor locale pentru procurarea mobilierului şi a materialelor didactice.

Menţionăm că pentru evaluarea instituţiilor de învăţămînt din Capitală au fost create patru comisii la nivel municipal, formate din reprezentanţi ai Direcţiei educaţie, ai Direcţiei sănătate, ai Serviciului Situaţii Excepţionale şi ai Centrului de Sănătate Publică.

Evaluarea şcolilor a început pe 23 august şi va dura pînă vineri, 26 august.

Primăria acordă cîte 600 de lei pentru familiile sărace

Primăria Capitalei va acorda cîte 600 de lei pentru aproape opt mii de copii din familii social vulnerabile. Banii sînt oferiţi drept ajutor pentru începerea noului an de studii. Primii cinci mii de beneficiari îşi pot ridica în prezent banii la filialele Băncii de Economii. Ceilalţi elevi vor primi ajutor în perioada 1 septembrie - 1 octombrie.

De asemenea, 18 orfani din centrele de plasament din Chişinău şi din case de copii de tip familial care merg pentru prima dată la şcoală, au primit din partea Primăriei cîte trei mii de lei şi rechizite şcolare.

Municipalitatea a organizat în scuarul Catedralei tradiţionalul iarmaroc şcolăresc, unde peste 300 de agenţi economici comercializează rechizite pentru elevi. Astfel de tîrguri sînt organizate şi în alte sectoare ale Capitalei.

IDOM: Şedinţele de judecată pe cauzele din 7 aprilie 2009 sînt desfăşurate cu deficienţe

Şedinţele de judecată pe cauzele evenimentelor din 7 aprilie 2009 sînt desfăşurate cu încălcări, judecătorii făcînd abuz de statutul lor. Totodată, se ignoră o serie de aspecte ce ţin de publicitatea, contradictorialitatea şi asigurarea garanţiilor unui proces echitabil. Acestea sînt principalele concluzii ale celui de-al doilea raport întocmit de către Institutul pentru Drepturile Omului din Moldova (IDOM).

Potrivit declaraţiilor coordonatorului proiectului IDOM, Ion Dorogoi, după doi ani de la evenimentele din 2009, nu există rezultate concludente şi se observă o tendinţă de a egala aşa litigii precum desfacerea căsătoriei cu cazurile de tortură. „Astfel, încrederea în justiţie se diminuează. Problema nu este în sistemul judecătoresc, ci în persoane", a spus Dorogoi.

Experţii IDOM afirmă că judecătorii manifestă o atitudine de indiferenţă faţă de cauzele evenimentelor de acum doi ani. Ei desfăşoară şedinţele în birourile personale, care nu întrunesc condiţiile necesare, iar deseori, chiar le amînă. Totodată, monitorii au constatat că 61% din şedinţele de examinare a cazurilor încep cu întîrziere. „În una din cauzele monitorizate, judecătorul a răspuns la trei apeluri telefonice, iar în alt caz, după ce a recepţionat un apel telefonic, el a anunţat o întrerupere de 2 minute", a declarat expertul IDOM, Ion Graur.

La rîndul său, avocatul Iulian Balan a menţionat că o problemă reprezintă lipsa înregistrărilor audio a proceselor. El afirmă că în toate instanţele de judecată din republică se practică această procedură, mai puţin, însă, în Capitală. „Avem în Chişinău unde există un sistem defectuos, o repulsie a judecătorilor faţă de inovaţii", a opinat Balan.

Totuşi, experţii spun că deficienţe se înregistrează şi în activitatea procurorilor, dar şi a avocaţilor, care deseori se prezintă nepregătiţi la şedinţe sau pun întrebări părţilor implicate ce încalcă orice normă morală. Monitorizarea IDOM a fost efectuată în perioada aprilie-iulie 2011 la 71 de şedinţe de judecată.

Cei mai periculoşi criminali moldoveni daţi în urmărire generală

Pentru prima dată în Republica Moldova, sînt prezentaţi cei mai de temut cetăţeni moldoveni aflaţi încă în libertate, căutaţi de către autorităţi. Banditism, omoruri, violuri şi şantaj – sînt crimele pentru care unii dintre ei au de ispăşit ani grei de puşcărie.

Numărul moldovenilor, căutaţi de poliţie, care umblă liberi printre noi ajunge la 2470. Unii dintre ei sînt daţi în urmărire generală de mai bine de zece ani. Primul pe listele criminaliştilor este Oleg Popesco, de origine ucraineană, care se ascunde la Bucureşti. Din informaţiile poliţiei, acesta este căutat pentru banditism şi organizarea de bande criminale, încă din 2004. Pe teritoriul României e cunoscut sub un alt nume, Oleg Rizea.

Un alt infractor periculos căutat de oamenii legii se numeşte Grigore Caramalac, cunoscut lumii interlope moldovene drept „Bulgaru". Pe numele lui a fost emis un mandat de arest încă în 1998 pentru omucideri şi răpiri de persoane.

A fost prins abia în luna septembrie a anului trecut într-un bar din Moscova, iar apoi a fost eliberat de autorităţile ruse, ceea ce pentru criminaliştii moldoveni este o problemă sensibilă. „Cum românii nu-l extrădează pe Popesco, aşa nici ruşii nu ni-l dau pe Caramalac. Am fost înştiinţaţi că procesul de căutare interstatală, în cazul lui, e anulat, pentru că este cetăţean al Federaţiei Ruse", a subliniat Vadim Răilean, şeful Secţiei de căutare a infractorilor din cadrul Direcţiei poliţiei criminale.

Alţi infractori sînt căutaţi de oamenii legii chiar şi de 11 ani. Fără succes, deocamdată. Este cazul lui Oleg Vitalie Carabanov, vînat de poliţişti încă din anul 2000. Fost poliţist transnistrean, în vîrstă de 44 de ani, Carabanov a făcut parte dintr-o grupare criminală moldo-ucraineană care se ocupa cu răpirea de persoane pentru estorcarea banilor şi omoruri la comandă.

„Gruparea era formată din opt-zece oameni. Carabanov este unul dintre puţinii rămaşi în libertate. În cadrul grupării, el executa crimele comandate", afirmă Răilean. Criminaliştii moldoveni bănuiesc că asasinul se ascunde la Tiraspol, dar nu pot interveni în regiunea separatistă.

Rata de descoperire şi reţinere a infractorilor căutaţi este mică. De exemplu, în Republica Moldova sînt daţi în urmărire generală 108 persoane acuzate de omucideri, dintre care au fost reţinute doar 11. Tot statisticile Direcţiei poliţiei criminale indică 133 de violatori căutaţi, dintre care au fost arestaţi 28. Pentru atacuri tîlhăreşti sînt daţi în urmărire 131 de moldoveni. Numărul celor găsiţi nu depăşeşte 35.

La jafuri, numărul persoanelor urmărite de organele legii este mai mare - 198. Au fost depistate 84 persoane. Din cei 103 delincvenţi căutaţi pentru că au cauzat leziuni grave urmate de decesul victimei au fost reţinuţi pînă acum doar 23 de suspecţi. „Avem tactici şi metode de căutare specifice. Anunţăm prin Interpol, prin colegii noştri din statele membre CSI, întrebăm oamenii obişnuiţi şi facem anunţurile publice prin intermediul Centrului de presă al Ministerului Afacerilor Interne", a menţionat Alexandru Pânzaru, şef-adjunct al Direcţiei poliţiei criminale.

Delincvenţa juvenilă în atenţia Ministerului Afacerilor Interne

Una din problemele majore cu care se confruntă societatea este delincvenţa juvenilă, prevenirea şi diminuarea căreia constituie o prioritate de bază a activităţii Ministerului Afacerilor Interne.

Potrivit datelor statistice, pe parcursul anului curent, de către minori şi cu participarea acestora au fost săvîrşite 772 de infracţiuni, care comparativ cu perioada similară a anului precedent, constituie o diminuare cu 7,5%.

La comiterea acestor infracţiuni au participat 965 de persoane de vîrstă minoră, dintre care 530 au fost atraşi la răspundere penală, ceea ce constituie 54,9% din numărul total de minori.

Copiii au devenit victime ale infractorilor în 422 de cazuri, cel mai frecvent contra acestora fiind săvîrşite infracţiuni patrimoniale. Astfel, copiii au devenit victime în 117 cauze penale iniţiate conform elementelor constitutive ale infracţiunii prevăzute de art.186 al Codului penal, în 35 cauze conform art.187 al Codului penal, într-o cauză penală conform prevederilor art.188 al Codului penal şi 17 cauze pornite conform art.190 al Codului penal.

Din numărul total al infracţiunilor comise contra copiilor, în 90 de cazuri aceştia au devenit victime ale infracţiunilor de gen sexual, dintre care în 8 cauze penale aceştia au fost abuzaţi de către tatăl biologic, vitreg sau rude.

De asemenea, au fost înregistrate 38 de cazuri de violenţă contra copiilor în cadrul familiei şi 69 de cazuri de violenţă în instituţiile de învăţămînt.

Pe parcursul anului curent, de către inspectorii serviciilor minori au fost depistaţi şi luaţi la evidenţă 898 minori delincvenţi şi 194 familii vulnerabile, în total la evidenţa acestora se află 3471 minori delincvenţi şi 1024 de părinţi dificili.

Pentru asigurarea protecţiei drepturilor copilului au fost înaintate 12 demersuri pentru emiterea ordonanţei de protecţie, 19 copii au fost scoşi din cadrul familiei, 16 au fost plasaţi în centre de plasament sau alte forme de îngrijire alternativă, iar în alte 12 cazuri a fost propusă lipsirea părinţilor de drepturile părinteşti.

De către subdiviziunile Ministerului Afacerilor Interne au fost organizate şi desfăşurate 3874 razii specializate, 6484 lecţii şi convorbiri în instituţiile de învăţămînt preuniversitar, iar la domiciliu au fost verificaţi 10 873 de copii rămaşi fără îngrijirea părinţilor şi 4402 familii needucogene.

Atenţie! Operaţiunea „Pietonul"

În perioada 22-28 august 2011, Direcţia poliţiei rutiere desfăşoară pe teritoriul Republicii Moldova operaţiunea specializată „Pietonul".

Această acţiune este organizată în scopul profilaxiei încălcărilor Regulamentului circulaţiei rutiere comise de pietoni, prevenirii accidentelor de circulaţie cu implicarea acestora, cultivării unui comportament corect la trafic şi sporirii nivelului de disciplină al tuturor participanţilor la trafic.

Potrivit datelor statistice, de la începutul anului curent, pe teritoriul republicii au fost înregistrate 1469 de accidente rutiere, soldate cu 195 de persoane decedate şi altele 1845 traumatizate.

Analiza situaţiei accidentare denotă faptul, că din 427 de accidente rutiere cu tamponarea pietonului, produse din vina conducătorilor de vehicule, în 274 de cazuri pietonii se aflau pe spaţiile destinate circulaţiei acestora (trotuare, pasaje pietonale, insule etc.).

De asemenea, s-a constatat că din culpa pietonilor, care au încălcat regulile de traversare a părţii carosabile, s-au produs 90 de accidente rutiere, ceea ce constituie 17,4% din numărul total al tamponărilor de pieton, în rezultatul cărora au decedat 16 persoane şi altele 75 sau ales cu diverse traumatisme.

Studierea cauzelor producerii accidentelor indică faptul că pietonii constituie cea mai vulnerabilă categorie de participanţi la traficul rutier. Astfel, fiecare al treilea accident de circulaţie îl constituie tamponarea pietonilor, iar fiecare al şaisprezecelea accident s-a produs din vina pietonilor.

Printre cele mai frecvente încălcări comise de pietoni, se numără:

- traversarea părţii carosabile în locuri nepermise;
- nerespectarea semnalelor de semafor;
- ieşirea neaşteptată de după mijloacele de transport staţionate sau alte obiecte;
- starea de ebrietate a pietonilor;
- jucatul copiilor pe partea carosabilă.

În cadrul operaţiunii, agenţii constatatori vor monitoriza în adiacentul trecerilor pietonale comportamentul cetăţenilor în timpul traversării străzilor. În cazul în care pietonii nu se vor conforma strict regulilor de traversare a străzilor, vor fi amendaţi de la 100 la 200 lei sau avertizaţi. Conducătorii auto, care nu vor acorda prioritate pietonilor, vor fi sancţionaţi cu o amendă de 200 lei şi cu aplicarea a 2 puncte de penalizare.

Cum va arăta justiţia după reformare

După cum v-am informat în numerele anterioare ale publicaţiei noastre, Proiectul Strategiei de reformare a sectorului justiţiei a fost expediat atît fracţiunilor parlamentare, cît şi celor extraparlamentare, pentru a se expune pe marginea lui. Astfel, pînă pe data de 17 august, ultima versiune a documentului urma să fie revizuită şi ajustată în baza tuturor comentariilor obţinute şi avizelor expediate. Ulterior, Ministerul Justiţiei urma să organizeze în acest sens, cu suportul Programului Comun al Uniunii Europene şi Consiliului Europei – ,,Susţinerea democraţiei în Moldova", o dezbatere publică finală. După cum a şi fost preconizat, dezbaterea s-a desfăşurat recent, în cadrul unei întruniri la care au participat membrii grupurilor de lucru care au contribuit la elaborarea acestui document, cei mai relevanţi actori din domeniul justiţiei, precum şi experţi naţionali şi internaţionali.

În alocuţiunea de deschidere a evenimentului, Oleg Efrim, ministrul Justiţiei, a evidenţiat că scopul primordial al strategiei în cauză constă în edificarea unui sistem de justiţie accesibil, eficient, independent, transparent, profesionist şi responsabil faţă de societate, care să corespundă standardelor europene, să asigure supremaţia legii şi respectarea drepturilor omului. De asemenea, potrivit lui Oleg Efrim, lupta cu corupţia este unul dintre pilonii de bază în jurul cărora a fost construit proiectul acestei strategii. Astfel, pentru combaterea şi prevenirea acestui fenomen, urmează să fie aplicat un set mult mai strict de criterii de eligibilitate pentru funcţia de judecător, promovat principiul toleranţei zero pentru infracţiuni de corupţie în sistemul de justiţie. Prin urmare, candidaţii la funcţia de judecători vor fi obligaţi să treacă testul la poligraf, iar dacă magistraţii vor fi prinşi cu mită, nu vor mai putea activa niciodată în justiţie.

„Să păstrăm imunitatea judecătorilor pentru alte categorii de abateri, dar în ceea ce priveşte actele de corupţie, să fie lipsiţi de imunitate. Să fie imediat concediat dacă a fost dovedită participarea la acte de corupţie", a precizat ministrul Justiţiei, Oleg Efrim.

Reforma justiţiei mai prevede ca judecătorii să susţină în fiecare an un examen la Comisia de absolvire a Institutului Naţional al Justiţiei. Pretendenţii la această funcţie vor mai trebui să demonstreze că sînt sănătoşi.

O altă modificare se referă la judecătorii care vor deveni deputaţi. Timp de 30 de zile, aceştia vor fi obligaţi să renunţe la funcţia de magistrat. Totodată, cei care vor fi eliberaţi din funcţie îşi vor pierde titlul de magistrat. Autorităţile promit că în justiţie, corupţia nu-şi va mai găsi loc.

Potrivit lui Efrim, odată cu reformarea justiţiei vor creşte şi salariile magistraţilor.

Ziarul Dreptul precizează că elaborarea Strategiei de reformare a sectorului justiţiei a început pe 3 iunie 2011, iar ca factori determinanţi ai acestei reforme au fost nivelul scăzut al încrederii în justiţie din partea societăţii, percepţia quasi-generală a gradului avansat de corupţie în sectorul justiţiei, crearea unui mediu favorabil pentru creşterea economică şi a investiţiilor, precum şi aspiraţiile europene ale Republicii Moldova. Proiectul acestui document a fost discutat iniţial în cadrul a cinci grupuri de lucru – pentru reforma procedurii civile, reforma procedurii penale, reforma sistemului judecătoresc, reforma organelor procuraturii şi a unui grup special consacrat justiţiei pentru minori.

Aplicarea Strategiei de reformare a sectorului justiţiei, prevăzută pentru o perioadă de cinci ani, va fi monitorizată, după adoptarea acesteia în Parlament, de mai multe grupuri de lucru permanente, create pentru fiecare pilon strategic al acestui document. Grupurile de lucru, compuse din reprezentanţi ai actorilor vizaţi din sectoarele justiţiei şi reprezentanţi ai societăţii civile, vor funcţiona în cadrul Ministerului Justiţiei şi vor fi responsabile de elaborarea planurilor anuale de lucru şi realizarea acestora. De asemenea, Ministerul Justiţiei va elabora şi un cadru financiar, care va include cheltuielile necesare pentru realizarea strategiei, însă, încă nu se ştie cîţi bani vor fi cheltuiţi în acest sens.

Cor. DREPTUL

Noi reguli pentru deţinătorii de arme şi muniţii cu destinaţie civilă

În ultima perioadă, în Moldova se conturează o tendinţă tot mai accentuată a populaţiei de a se înarma, fapt ce demonstrează că percepţia oamenilor despre propria securitate se modifică în sensul nu tocmai pozitiv pentru organele de drept din ţară. Oamenii au tot mai puţină încredere în cei care trebuie, conform statutului, să-i apere. De la un an la altul, tot mai mulţi moldoveni îşi perfectează permise de portarmă. Doar în prima jumătate a acestui an au fost eliberate circa 2700 de permise, cu 344 mai mult decît în 12 luni ale lui 2010.

În acest sens, în scopul asigurării securităţii publice şi controlului eficient al armelor cu destinaţie civilă, Ministerul Afacerilor Interne a elaborat Proiectul Legii privind regimul armelor şi muniţiilor cu destinaţie civilă. Proiectul urmăreşte şi racordarea legislaţiei la cerinţele Convenţiei Europene cu privire la controlul achiziţionării şi deţinerii armelor de foc de către particulari (ratificată prin Legea nr. 1578-XV din 20 decembrie 2002).

Potrivit autorilor proiectului, necesitatea stabilirii unui regim riguros de reglementare a circulaţiei armelor şi muniţiilor cu destinaţie civilă, ce ar viza procurarea, înstrăinarea, deţinerea, portul, aplicarea şi efectuarea oricăror operaţii cu acestea, a fost impusă de lacunele existente în legislaţie, numărul sporit de arme şi muniţii cu destinaţie civilă, aflate în posesia cetăţenilor, precum şi din cauza unor tendinţe de utilizare a acestora contrar destinaţiei lor speciale.

Astfel, pe teritoriul Republicii Moldova este permisă vînătoarea doar cu armele cu ţeava lisă, însă în acest scop sînt folosite şi armele combinate, care au ţeavă lisă şi ţeavă ghintuită fiind, practic, imposibil de demonstrat cu care din acestea s-a vînat.

De asemenea, în opinia oamenilor legii, este îngrijorător faptul că pentru autoapărare sînt utilizate cartuşele cu alice, care prezintă risc sporit pentru viaţa şi sănătatea omului, în special cele confecţionate din plumb fără înveliş dur, care sînt toxice, iar folosirea acestora contra persoanei este interzisă în majoritatea ţărilor europene.

În vederea soluţionării problemelor enumerate anterior, specialiştii Ministerului Afacerilor Interne au elaborat Proiectul Legii privind regimul armelor şi muniţiilor cu destinaţie civilă. Acesta prevede:

- o nouă clasificare a armelor cu destinaţie civilă, în conformitate cu cerinţele europene şi definirea promptă a semnificaţiei termenilor utilizaţi;

- delimitarea strictă a destinaţiei tuturor categoriilor de arme şi stabilirea unor reguli clare şi adecvate situaţiei privind utilizarea acestora (armele lungi cu ţeava lisă vor fi utilizate numai pentru practicarea vînatului; armele lungi cu ţeava ghintuită - doar pentru practicarea sportului şi antrenamentelor de tir, armele scurte (pistoale şi revolvere) vor fi utilizate numai pentru autoapărare şi pază, armele pneumatice - doar pentru divertisment şi antrenament în tir etc.);

- pentru utilizarea armelor contrar destinaţiei lor speciale, va înceta dreptul de posesie sau va fi limitat dreptul de proprietate asupra armelor;

- pentru unele categorii de arme se va acorda numai dreptul de deţinere fără drept de port, în funcţie de destinaţia acestora şi condiţiile de autorizare (colecţionarul de arme va avea dreptul de port numai pentru 8 tipuri de arme, iar pentru celelalte numai dreptul de păstrare);

- instituirea unor noi restricţii la compartimentul deţinerii, păstrării, transportării, portului şi folosirii armelor;

- deţinerea în posesie a armelor lungi cu ţeava lisă va fi autorizată numai persoanelor fizice care sînt membre a Societăţii Vînătorilor şi Pescarilor din Moldova, pentru a dubla controlul asupra acestora. Categoria vizată de arme va putea fi folosită numai în scopuri de vînătoare şi pe perioada indicată în licenţa de vînătoare;

- interzicerea portului şi folosirii armelor în stare de ebrietate;

- reglementarea regimului juridic al tirurilor şi sălilor de tir;

- reglementarea regimului tuturor armelor cu destinaţie civilă;

- limitarea numărului de arme care poate fi deţinut de o persoană fizică – pînă la 8 unităţi, dintre care nu mai mult de 2 arme scurte (pistoale sau revolvere), nu mai mult de 2 arme lungi cu ţeava ghintuită şi nu mai mult de 4 arme lungi cu ţeava lisă pentru vînătoare. Pentru autorizarea dreptului de deţinere a unui număr mai mare de 8 unităţi de arme va fi necesar ca persoana fizică să întrunească condiţiile de colecţionar de arme şi să obţină atestat de colecţionar;

- instituirea unor condiţii aspre pe care trebuie să le întrunească persoana care solicită autorizarea dreptului de procurare şi deţinere a armelor de foc, cum ar fi:

a) a împlinit vîrsta de 21 de ani;

b) a absolvit un curs de instruire teoretică şi practică pentru mînuirea armei de foc organizat de o autoritate acreditată în domeniu;

c) poate garanta condiţii corespunzătoare pentru asigurarea securităţii şi integrităţii armelor şi muniţiilor;

d) este aptă din punct de vedere psihologic şi medical, nu suferă de tulburări mentale şi de comportament, alcoolism cronic, narcomanie sau consum ilicit de droguri sau alte afecţiuni care ar putea pune în pericol propria viaţă sau a altora, dacă ar deţine sau ar folosi arme şi muniţii, diagnosticate în modul stabilit de către Ministerul Sănătăţii;

e) dovedeşte necesitatea procurării armelor, în funcţie de destinaţia acestora, prin documente justificative;

f) nu este învinuită sau inculpată în cauze penale pentru trafic de persoane, trafic şi consum ilicit de droguri, infracţiuni cu arme şi muniţii, infracţiuni grave, deosebit de grave şi excepţional de grave, săvîrşite cu intenţie, precum şi pentru orice alte infracţiuni săvîrşite cu violenţă;

g) nu are antecedente penale;

h) nu a săvîrşit nici una din contravenţiile privind încălcarea regulilor de comercializare, deţinere, port, transport şi folosire a armelor sau muniţiilor, încălcarea actelor normative privind vînatul, precum şi pentru care legea prevede privarea dreptului de procurare, deţinere sau, după caz, port şi folosire a armelor;

i) nu a pierdut şi nici nu i-au fost sustrase în împrejurări imputabile, arme letale sau neletale supuse autorizării;

j) nu a fost condamnată, prin hotărîre judecătorească irevocabilă, pentru infracţiuni comise cu intenţie, cu folosirea armelor sau muniţiilor, substanţelor şi materialelor explozive sau toxice, precum şi substanţelor narcotice, psihotrope şi precursori;

k) nu a fost condamnată, prin hotărîre judecătorească irevocabilă, la o pedeapsă cu privaţiune de libertate, pentru infracţiuni grave comise cu intenţie;

l) nu prezintă pericol pentru ordinea publică, securitatea naţională, viaţa şi integritatea corporală a persoanelor, conform datelor şi informaţiilor existente la organele competente.

Totodată, potrivit noii legi, în cazul în care aceasta va fi adoptată de Legislativ, doar cetăţenii Republicii Moldova vor avea dreptul să deţină arme de foc. Proiectul legii a fost aprobat de către Guvernul Republicii Moldova şi a fost remis pentru examinare şi adoptare în Parlament.

Lilia DUMINICA

Ombudsmanul în apărarea intereselor deţinuţilor

Unul din obiectivele activităţii avocatului parlamentar, prevăzut de art.1 din Legea cu privire la avocaţii parlamentari nr. 1349 din 17.10.1997, are menirea de a asigura garantarea respectării drepturilor şi libertăţilor constituţionale ale omului de către autorităţile publice centrale şi locale, instituţii, organizaţii şi întreprinderi, indiferent de tipul de proprietate, asociaţii obşteşti şi persoane cu funcţii de răspundere de toate nivelurile.

Din 2008, odată cu instituirea Mecanismului Naţional de Prevenire a Torturii, avocaţii parlamentari au fost abilitaţi cu acces în instituţiile unde sînt deţinute persoane private de libertate, pentru efectuarea unor vizite regulate. Scopul acestor vizite este de a contribui la ameliorarea condiţiilor de detenţie, prevenirea aplicării tratamentelor inumane sau degradante faţă de persoanele lipsite de libertate.

În cadrul vizitelor de monitorizare în instituţiile penitenciare, efectuate de ombudsmanii din Moldova, s-a constatat că viaţa cotidiană a deţinuţilor în mare parte este limitată la activităţile din programul zilnic, destul de scund, ca urmare a unor restricţii şi circumstanţe cunoscute. În majoritatea cazurilor, deţinuţilor nu le este oferită posibilitatea de a fi antrenaţi în vreo activitate de muncă sau producere, nefiindu-le astfel, asigurat un loc de muncă. Cauzele acestui fenomen cu urmări nefaste atît asupra personalităţii şi viitorului deţinuţilor, cît şi a întregii societăţi, în opinia avocatului parlamentar, sînt generate de situaţia economică precară, nivelul existent al organizării sistemului penitenciar, lipsa de posibilităţi şi de finanţare a respectivului gen de activitate. Prin urmare, pe parcursul zilei deţinuţii sînt nevoiţi să ducă un mod sedentar de viaţă, foarte limitat în posibilităţile de a se implica în activităţi productive şi eficiente, nefiind antrenaţi în activităţi de resocializare. În acest mod, statul ratează una din posibilităţile de bază ale reintegrării sociale şi reeducării deţinuţilor. Mai mult, deţinuţii nu practică nici un alt fel de ocupaţii cum ar fi sportul sau creaţia, activităţi răspîndite în cadrul penitenciarelor din lume şi recunoscute ca fiind eficiente în procesul de reeducare.

Deţinuţii din Instituţia Penitenciară nr. 17, Rezina, s-au plîns avocaţilor parlamentari de faptul că, deşi în cadrul instituţiei există o sală de sport, unde ar putea practica diverse activităţi sportive, accesul la sala respectivă este blocat sau limitat din diferite motive de administraţia penitenciarului. Solicitarea deţinuţilor de a extinde programul de acces la sala de sport a fost respinsă de administraţie, refuzul fiind motivat prin lipsa de lucrători ce ar putea asigura supravegherea deţinuţilor.

Instituţia avocaţilor parlamentari, solicitînd participarea administraţiei Instituţiei Penitenciare nr. 17, Rezina, a clarificat circumstanţele invocate în adresările deţinuţilor şi a intervenit în favoarea lor, solicitînd administraţiei să faciliteze accesul în sălile de sport celor care îşi ispăşesc pedeapsa şi să le ofere posibilitatea de a practica sportul regulat, acest drept fiind garantat şi de art.231 din Codul de executare, art.411 din Statutul executării pedepselor de către condamnaţi.

În acelaşi timp, organismele internaţionale ce monitorizează condiţiile de detenţie recomandă administraţiilor instituţiilor unde sînt deţinute persoane private de libertate de a le oferi posibilitatea de a se antrena fizic, precum şi de a avea acces la încăperi cu utilaj şi echipament sportiv. Astfel, membrii Comitetului European de Prevenire a Torturii au găsit de cuviinţă să recomande antrenarea tuturor deţinuţilor în activităţi sportive, ca pe o măsură a resocializării acestora şi pentru a nu admite excluziunea socială a deţinuţilor.

În urma examinării solicitării ombudsmanului, Instituţia Penitenciară nr. 17 din Rezina a reacţionat pozitiv şi a întocmit un grafic ce permite accesul deţinuţilor în sălile de sport de cel puţin 7 ori lunar, faţă de 1-2 ori cum era anterior.

Acest lucru ne face să conchidem că activităţile legate de resocializarea şi incluziunea socială a deţinuţilor (inclusiv practicarea sportului) urmează a fi implementate pe larg în penitenciare, iar administraţiile realizează că rolul instituţiilor de acest tip constă nu doar în izolarea deţinuţilor de societate, dar şi în resocializarea şi reintegrarea acestora în comunitate, după eliberare.

Gheorghe BOSÎI,
consultant superior în Serviciul Investigaţii şi Monitorizare a Centrului pentru Drepturile Omului din Moldova

Surprize pentru deţinutele de la Rusca: Şedinţă de styling, sesiune foto şi consiliere psihologică de la Sanda Filat

Deţinutele din Penitenciarul de la Rusca au avut, recent, parte de o zi cu surprize, în contextul sărbătoririi a 20 de ani de independenţă. Soţia prim-ministrului, Sanda Filat, în colaborare cu administraţia penitenciarului au organizat, cu ocazia Zilei Independenţei, o şedinţă de styling, o sesiune foto şi consiliere psihologică pentru condamnate. Şi premierul Vlad Filat a mers în vizită la penitenciar. El a apreciat drept civilizate condiţiile de detenţie.

După cum spune un vechi proverb, ziua bună se cunoaşte de dimineaţă. Pentru deţinutele de la Rusca, ziua în care le-a vizitat familia Filat, împreună cu echipa stilistului Victor Micuşa şi patru psihologi s-a dovedit a fi una într-adevăr inedită. O recunosc chiar cele care îşi ispăşesc pedeapsa după gratii.

Totul a început cu sesiunea de frumuseţe. Echipa hair-stylist-ului Victor Micuşa a organizat un fashion day pentru condamnate, a schimbat look-ul a cinci din ele şi le-a adaptat imaginea la ultimele tendinţe în make-up şi coafură. Femeile au rămas surprins plăcute, iar unele s-au emoţionat pînă la lacrimi. Altele au recunoscut că nici nu mai ţin minte cînd au fost ultima dată la frizerie, şi că astfel, se simt de parcă ar fi la libertate. Stilistul Victor Micuşa a ţinut să menţioneze că în această zi, a avut parte de cei mai necapricioşi clienţi.

Cu coafuri noi, deţinutele şi-au înoit, pentru cîteva ore, şi garderoba. În ţinute elegante, femeile de la Rusca au pozat ca nişte adevărate modele. Soţia şefului Guvernului a oferit eroinelor şi o şedinţă foto profesionistă, la care acestea au schimbat mai multe costumaţii, jucînd diverse roluri. Fotografiile le vor păstra ca amintire, dar şi pentru persoanele dragi care le aşteaptă cu nerăbdare la libertate.

Surprizele nu s-au terminat aici. Au urmat training-urile de consiliere psihologică. Sanda Filat şi cei patru psihologi au prezentat condamnatelor propriile cunoştinţe şi tehnici de comunicare non-conflictuală şi soluţionare a problemelor, stimulîndu-le autocunoaşterea şi dezvoltarea personală, pentru a preveni anumite probleme emoţionale şi de comportament ale acestora.

Soţia prim-ministrului a ascultat problemele deţinutelor, iar la final, le-a oferit în dar mai multe cărţi, suplinind astfel, biblioteca penitenciarului.

În aceeaşi zi, Penitenciarul de la Rusca a fost vizitat şi de prim-ministrul Vlad Filat, vice-ministrul Justiţiei, Vladimir Grosu, şi directorul general interimar al Departamentului Instituţiilor Penitenciare, Veaceslav Ceban. Oficialii au inspectat activitatea instituţiei şi au audiat condamnatele, identificînd problemele cu care se confruntă penitenciarul, dar şi soluţiile pentru acestea.

Şeful Executivului a examinat celulele în care trăiesc deţinutele, cantina şi bucătăria, a luat cunoştinţă de meniul pentru ziua respectivă. Apoi a vizitat şi biserica închisorii, secţia medicală, dar şi pe cea pentru mame cu copii, iar în final, şi atelierul de croitorie, unde activează 60 de deţinute, care produc uniforme militare şi halate pentru personalul medical.

Vlad Filat a declarat că, în mare parte, a rămas mulţumit de condiţiile de la Rusca. Şi condamnatele care au discutat cu premierul s-au arătat în general mulţumite de condiţiile în care trăiesc, dar au spus că au nevoie de mai multă susţinere morală.

Premierul a donat penitenciarului un televizor, un aparat DVD şi o combină muzicală. Totodată, el a ţinut să mulţumească celor care au venit cu iniţiativa să transforme o zi din viaţa deţinutelor în sărbătoare, astfel ca acestea să se simtă măcar pentru puţin timp la libertate şi să treacă mai uşor perioada de detenţie.

Sărbătoarea a culminat cu un concert dedicat Zilei Independenţei, susţinut de femeile care îşi ispăşesc pedeapsa la Rusca şi un grup de elevi ai Liceului Teoretic Lăpuşna. Amintim că evenimentul a fost organizat cu ocazia celei de-a 20-a aniversări de la proclamarea independenţei Republicii Moldova. În Penitenciarul de la Rusca îşi ispăşesc pedeapsa circa 300 de femei.

Lilia DUMINICA

ANRCETI efectuează consultări publice pe marginea Proiectului Regulamentului privind portabilitatea numerelor

După cum a relatat Agenţia Naţională pentru Reglementare în Comunicaţii Electronice şi Tehnologia Informaţiei, consultările vor dura pînă pe 9 septembrie. Scopul proiectului este de a asigura dreptul utilizatorilor finali la libera alegere a furnizorului de servicii publice de telefonie fără necesitatea de a-şi schimba numărul de telefon. Elaborarea acestuia este prevăzută de Programul de implementare a portabilităţii numerelor în Moldova pentru anii 2011-2013.

Proiectul stabileşte principiile generale şi elementele principale ale condiţiilor tehnice şi comerciale de implementare a portabilităţii numerelor, regulile de portare a numerelor şi de rutare a apelurilor, obligaţiile furnizorilor, statutul bazei de date centralizate, modalitatea de selectare a administratorului bazei de date. Conform proiectului, furnizorii de servicii publice de telefonie care deţin licenţe de utilizare a resurselor de numerotare au obligaţia să asigure portabilitatea numerelor indiferent de tehnologia utilizată pentru furnizarea serviciilor (PSTN, IP, 2G, 3G, CDMA etc.), de tipul acestor servicii (voce, fax, transmisiuni de date etc.), de modalitatea de plată (prepaid sau cu abonament) şi de faptul dacă abonatul are sau nu contract în scris cu furnizorul.

Orice utilizator va putea beneficia de serviciul de portare a numărului telefonic în termen de pînă la 5 zile lucrătoare de la depunerea unei cereri către furnizorul la care doreşte să se transfere (furnizor acceptor). Acest furnizor este responsabil de validarea şi procesarea cererii, precum şi de realizarea procesului de portare a numărului. Utilizatorul nu va fi facturat pentru portarea numărului de către furnizorul la serviciile căruia renunţă (furnizor donator). Costurile pentru acest serviciu vor fi suportate de către furnizorul acceptor.

Ce cred reprezentanţii administraţiei publice locale despre Strategia de descentralizare

După ce a fost elaborat, Proiectul Strategiei naţionale de descentralizare a fost supus unor intense dezbateri publice care continuă şi acum, prin consultări cu noua echipă din administraţia publică locală şi reprezentanţii societăţii civile. Dar ce este, de fapt, Strategia de descentralizare şi care este scopul acestor dezbateri publice?

Potrivit Victoriei Cujbă, şef adjunct al Direcţiei politici de descentralizare a Cancelariei de Stat, Strategia de descentralizare este un document de politică publică, care stabileşte clar cadrul general de activitate în domeniul administraţiei publice locale. Aceasta presupune un cadru general, în baza căruia vor fi modificate, elaborate sau reelaborate un şir de acte normative şi legislative care să răspundă unor priorităţi stabilite în reforma de descentralizare şi să contribuie la îmbunătăţirea situaţiei în primării, consilii locale, raionale, municipale.

Scopul consultărilor publice este de a prezenta conţinutul proiectului strategiei, de a identifica opinia autorităţilor administraţiei publice locale privind problemele şi soluţiile propuse în document, de a elabora o viziune comună a autorităţilor locale vizavi de acest document şi de a formula recomandări şi propuneri de îmbunătăţire a lui. Iar în final, sinteza propunerilor prezentate în cadrul dezbaterilor publice va fi analizată pentru a fi inserate în documentul final.

Prima rundă de consultări publice pe marginea Proiectului Strategiei naţionale de descentralizare s-a desfăşurat în luna aprilie curent, iar cea de-a doua s-a încheiat recent şi a fost organizată de Cancelaria de Stat în parteneriat cu Congresul Autorităţilor Locale din Moldova (CALM), cu asistenţa Programului Comun Dezvoltare Locală Integrată (PCDLI). Totodată, au fost lansate ateliere de lucru cu participarea reprezentanţilor administraţiei publice locale. Primul astfel de atelier a avut loc în prima parte a lunii august, în municipiul Chişinău, iar la dezbateri au luat parte membrii Consiliului de administrare al CALM şi reprezentanţii APL din raioanele de centru ale Republicii Moldova.

În opinia membrilor Consiliului de administrare al Congresului Autorităţilor Locale, abordarea strategică în cadrul procesului de descentralizare urmează a fi îmbinată efectiv cu măsuri concrete şi urgente de consolidare a autonomiei locale.

De asemenea, participanţii la consultări au constatat că proiectul strategiei este unul necesar şi binevenit, conţinînd un şir de evaluări şi măsuri importante pentru asigurarea în practică a autonomiei locale şi descentralizării.

Totodată, mai mulţi reprezentanţi ai APL au atras atenţia asupra faptului că acest proiect este un document complex, teoretizat şi destul de general. Aceştia s-au referit şi asupra insuficienţei măsurilor, acţiunilor şi indicatorilor concreţi care ar permite monitorizarea şi evaluarea efectivă ulterioară a strategiei – un aspect foarte important în contextul realităţilor din Republica Moldova, unde „marea majoritate a strategiilor nu funcţionează şi nu sînt realizate în mod adecvat".

În acelaşi timp, participanţii la consultări au evidenţiat faptul că pentru succesul reformei sînt necesare o voinţă şi un consens politic clar. În această ordine de idei, anume „lipsa consensului larg şi a voinţei politice adecvate pentru astfel de reforme importante şi profunde constituie cauza insuccesului tuturor reformelor care au avut loc pe parcursul ultimilor 20 de ani".

La fel, printre lecţiile învăţate din lacunele reformelor anterioare au fost menţionate lipsa implicării adecvate a APL şi asociaţiilor sale reprezentative în procesul de planificare strategică a reformei, precum şi lipsa absolută a unei comunicări şi informări efective a populaţiei privind necesitatea şi obiectivele reformei respective.

În mod special, s-a menţionat că în Republica Moldova, în primul rînd este necesară mai degrabă o consolidare a autonomiei locale prin clarificarea competenţelor APL şi asigurarea lor cu resurse financiare corespunzătoare. Aceasta deoarece, „pe parcursul ultimilor 20 de ani, către APL au fost transferate foarte multe responsabilităţi, fără o fundamentare corespunzătoare economică, financiară, funcţională etc. şi fără a le asigura cu capacităţi instituţionale şi financiare necesare". Din aceste considerente, potrivit membrilor CALM, transferul de noi atribuţii urmează a fi realizat foarte atent, după clarificarea aspectului privind „multiplele responsabilităţi actuale ale APL şi cu condiţia identificării şi asigurării acoperirii financiare respective a lor".

Reprezentanţii APL au constatat, de asemenea, necesitatea de a se întreprinde unele măsuri de urgenţă, în primul rînd, în domeniul finanţelor locale, o parte din care urmează a fi realizate independent sau separat de strategie, în scopul îmbunătăţirii sau chiar revitalizării situaţiei la nivel local pe termen scurt. În acest sens, una din soluţiile propuse ar consta în liberalizarea regimului de taxe locale şi oferirea dreptului autorităţilor locale de a institui de sine stătător şi luîndu-se în consideraţie specificul şi necesităţile comunităţilor sale, taxe şi impozite locale; stabilirea relaţiilor directe între autorităţile publice locale de nivelul I şi cele centrale, colectarea impozitului pe venitul persoanei fizice la locul de domiciliu şi reşedinţă şi schimbarea sistemului actual de partajare a veniturilor de stat în direcţia stabilirii prin lege a unor cote fixe care să fie repartizate între diferite nivele ale APL şi chiar direcţionării către APL a unor defalcări mai importante din impozitele de stat, inclusiv TVA.

Un alt aspect la fel de însemnat, menţionat în cadrul consultărilor de către reprezentanţii CALM, reprezintă necesitatea de a se atrage atenţie asupra creării unui cadru instituţional adecvat unor astfel de reforme importante. În special, participanţii la dezbateri au constatat importanţa existenţei la nivelul autorităţilor publice centrale, dar mai cu seamă la cel guvernamental, a unor funcţii şi instituţii cu suficientă autoritate politică şi decizională pentru a promova, coordona şi realiza obiectivele viitoarei strategii care „sînt destul de ambiţioase şi multisectoriale". În acest sens, au fost înaintate propuneri privind instituirea unui organ central al administraţiei publice sau reformei administraţiei publice, instituirea unei funcţii de prim-vicepremier etc.

Printre alte aspecte care necesită îmbunătăţire au fost menţionate nevoia de a reflecta mult mai clar şi larg descentralizarea sectorială (ea fiind una de esenţă), confuziile privind termenele de implementare a mai multor acţiuni, precum şi a strategiei în întregime (care fie că lipsesc, fie sînt foarte generale şi vagi) şi necesitatea sublinierii mai clare a rolului Congresului Autorităţilor Locale şi a autorităţilor locale în procesul de implementare şi monitorizare a procesului de realizare a strategiei la toate etapele.

În concluzie, participanţii la eveniment au subliniat că reforma descentralizării şi consolidării autonomiei locale este crucială şi se cere a fi implementată în termeni cît mai restrînşi, nu numai pentru îmbunătăţirea esenţială a calităţii serviciilor publice, dar şi pentru demolarea verticalei puterii şi democratizarea ţării în scopul asigurării efective a respectării drepturilor omului.

Lilia DUMINICA

Studiu ME: A scăzut nivelul sărăciei în Republica Moldova

Potrivit unui studiu privind sărăcia în Republica Moldova realizat de Ministerul Economiei (ME) pentru anul 2010, nivelul sărăciei a înregistrat o diminuare în comparaţie cu anii precedenţi. Majorarea preţurilor de comercializare a produselor agricole şi creşterea remitenţelor în anul 2010 – sînt factorii care au contribuit la diminuarea nivelului sărăciei în republică.

Astfel, pragul sărăciei absolute a constituit în medie pe lună, pe o persoană -1015,9 lei, iar pragul sărăciei extreme - 549,4 lei. Ponderea persoanelor sărace, cu un consum mai mic decît pragul sărăciei absolute, a constituit 21,9%, cu 4,4 puncte procentuale mai puţin în comparaţie cu anul 2009. O scădere de 0,7 puncte procentuale a înregistrat şi ponderea populaţiei cu un consum sub pragul sărăciei extreme, care a alcătuit în 2010 - 1,4%.

În anul 2010, numărul persoanelor cu un consum mai mic decît pragul sărăciei absolute a fost de circa 734,9 mii, iar a persoanelor cu un consum sub pragul sărăciei extreme circa 46,3 mii. Circa 80% din toţi cei săraci locuiesc în mediul rural. Analiza datelor arată că atît consumul gospodăriilor casnice de la sate, cît şi veniturile disponibile ale acestora pe parcursul anului 2010 au fost în creştere.

„Discrepanţa dintre nivelul de trai al populaţiei din mediul rural şi mediul urban a rămas la fel de semnificativă. Cu toate acestea, după evoluţiile negative ale ratei sărăciei în zonele rurale înregistrate în perioada anilor 2008-2009, în anul 2010 a fost constatată o ranversare a situaţiei. Astfel, dacă în anul 2009 la sate se aflau în sărăcie 36,3% din populaţie, atunci în 2010 ponderea persoanelor sărace în mediul rural s-a diminuat pînă la 30,3%", se menţionează într-un comunicat al ME.

Studiul mai arată că la sate remitenţele au crescut cu 16%. Trebuie de menţionat că pe parcursul anului 2010, în mediul rural au crescut veniturile obţinute din salarii şi prestaţiile sociale, care au contribuit şi ele la îmbunătăţirea situaţiei din mediul rural.

Ministerul Economiei precizează că, categoriile cele mai vulnerabile ale populaţiei expuse spre sărăcie, la fel ca în anii precedenţi, sînt familiile cu mai mulţi copii, gospodăriile care se întreţin din veniturile obţinute din activităţi agricole şi persoanele în etate.

La doar 14 ani a fost documentat în comiterea a 113 infracțiuni

Angajaţii Secţiei poliţiei criminale din cadrul Comisariatului General de Poliţie, din mun. Chişinău, au primit recent o informaţie operativă precum că un tînăr în vîrstă de 14 ani a organizat o speluncă amplasată într-un apartament de pe str. Paris, din sectorul Buiucani al Capitalei, în scop de preparare şi consumare a drogurilor.

Astfel, colaboratorii de poliţie, în urma acţiunilor investigative întreprinse operativ, au reţinut în apartamentul sus-menţionat, un minor în vîrstă de 14 ani, locuitor al com. Durleşti şi trei tineri, cu vîrste cuprinse între 25 şi 31 de ani, în momentul în care preparau şi consumau substanţe narcotice. Anterior aceştea au mai fost atraşi la răspundere penală pentru crime similare, iar la moment toţi sînt dependenţi de droguri şi sînt la evidenţa Dispensarului narcologic republican.

În urma percheziţiilor petrecute, în apartamentul dat au fost depistate: aparate artizanale de întrebuinţare a drogurilor, seringi de unică folosinţă, în care se afla un lichid transparent cu miros specific, asemănător cu heroina şi mai multe doze de marihuană ambalate în pachete de hîrtie.

Potrivit unei informaţii operative, tînărul în vîrstă de 14 ani este autorul unui număr enorm de infracţiuni înregistrate pe teritoriul Capitalei, însă toate cazurile se soldau cu o ordonanţă de încetare a urmăririi penale, din cauza vîrstei minore a acestuia. Tînărul înţelege foarte bine, că datorită vîrstei, acesta nu poate fi atras la răspundere penală, folosindu-se la maximum de această situaţie.

În perioada anilor 2009-2011, minorul în cauză, a fost documentat pe teritoriul mun. Chişinău, în comiterea a 113 infracţiuni, din ele 3 cazuri legate de păstrarea şi consumarea drogurilor şi 108 cazuri legate de sustragerea accesoriilor şi furturile din automobile. Din numărul total al crimelor comise, în 28 de cazuri a fost reţinut de către poliţişti în flagrant sau pe urme fierbinţi cu lucrurile sustrase.

În perioada dată, minorul suspect a fost plasat de 18 ori şi în Centrul de plasament temporar al minorilor, din cadrul Comisariatului General de Poliţie, mun.Chişinău, fiind reţinut pentru vagabondaj.

La moment, poliţia din Capitală organizează razii şi depune toate eforturile posibile în prevenirea şi combaterea criminalităţii juvenile în rîndurile societăţii. Comisariatul General de Poliţie din mun. Chişinău, în mod repetat solicită atît părinţii, cît şi instituţiile de învăţămînt să amplifice procesul de educare a tinerei generaţii.

La solicitarea cititorilor

Drepturi şi obligaţii ale executorului judecătoresc

Conform prevederilor Legii cu privire la sistemul de executare silită, executorul judecătoresc este persoana împuternicită în numele legii să execute documentele executorii, emise de organele abilitate în condiţiile legii. Executorii judecătoreşti sînt funcţionari publici şi li se conferă grade de calificare, conform Legii serviciului public. Executorul judecătoresc îşi adevereşte identitatea prin prezentarea legitimaţiei de serviciu, al cărei conţinut şi formă se aprobă de către ministrul Justiţiei, acesta desfăşurîndu-şi activitatea în cadrul oficiului de executare. Executorul judecătoresc are calitate procesuală şi toate acţiunile sau inacţiunile acestuia pot fi contestate numai în instanţele de judecată, în termenul stabilit de legislaţie.

Executorul judecătoresc este în drept:

a) să emită încheieri în limitele competenţelor prevăzute de Codul de executare;

b) să citeze debitorul şi alţi participanţi implicaţi în procesul de executare la sediul oficiului de executare;

c) să solicite şi să primească gratuit orice informaţie necesară pentru executarea documentelor executorii de la Inspectoratul Fiscal Principal de Stat de pe lîngă Ministerul Finanţelor şi subdiviziunile teritoriale ale acestuia, de la Agenţia Relaţii Funciare şi Cadastru, Ministerul Dezvoltării Informaţionale, Comisia Naţională a Pieţei Financiare, notarii privaţi şi cei de stat, Serviciul Vamal, Ministerul Afacerilor Interne şi subdiviziunile acestuia şi de la toţi deţinătorii de registre de stat;

d) să acceseze gratuit, prin sistemul de telecomunicaţii al autorităţilor administraţiei publice, dirijat de organul specializat, registrele de stat care conţin informaţii necesare pentru aplicarea măsurilor de executare silită;

e) să solicite persoanelor cu funcţii de răspundere aplicarea de măsuri coercitive faţă de persoanele care nu se conformează cerinţelor legal înaintate de executorul judecătoresc;

f) să efectueze controlul executării documentelor executorii, expediate pentru urmărirea salariului debitorului la întreprinderi, instituţii şi organizaţii;

g) să înainteze cerinţe faţă de persoanele fizice şi juridice, părţi în procedura de executare, în vederea întreprinderii anumitor acţiuni de executare;

h) să intre, cu acordul debitorului sau al membrilor adulţi ai familiei acestuia, în încăperile şi depozitele ce aparţin debitorului şi în cele ocupate de acesta, să le cerceteze, precum şi să întreprindă, în baza unei încheieri a instanţei de judecată, aceleaşi acţiuni în cazul încăperilor şi depozitelor ce aparţin debitorului, dar sînt ocupate de alte persoane;

i) să aplice sechestru, să ridice bunurile, să le transmită spre păstrare şi să le comercializeze în condiţiile legislaţiei în vigoare, cu excepţia bunurilor care nu pot fi supuse urmăririi şi a celor scoase din circuitul civil conform legislaţiei în vigoare;

j) să aplice sechestru pe conturile debitorului şi să interzică băncilor virarea oricăror sume băneşti de la aceste conturi;

k) să solicite şi să primească ajutorul organelor centrale de specialitate ale administraţiei publice şi al autorităţilor administraţiei publice locale întru executarea documentelor executorii;

l) să ceară de la persoanele cu funcţii de răspundere explicaţiile corespunzătoare în cazul cînd acestea refuză să îndeplinească cerinţele şi solicitările legale;

m) să respingă, în condiţiile legii, un atac direct, imediat, material şi real, îndreptat împotriva sa şi care îi pune în pericol grav viaţa şi sănătatea;

n) să solicite, în caz de necesitate, de la organele care au pus în executare documentele executorii explicarea motivată a expunerilor dispozitive ale acestora;

o) să nu transmită originalul procedurii de executare sau al unor documente aparte din procedura de executare instanţelor judecătoreşti, organelor de urmărire penală, altor organe abilitate, decît la demersul scris al acestora şi sub semnătură;

p) să beneficieze, la solicitare, la timp şi necondiţionat, de asistenţa organelor de drept;

q) să înainteze cerinţe executorii persoanelor cu funcţii de răspundere în vederea executării eficiente a documentului executoriu;

r) să adere la asociaţii profesionale;

s) să exercite alte drepturi prevăzute de legislaţia în vigoare.

Executorul judecătoresc este obligat:

a) să întreprindă, în termenele stabilite de Codul de executare, măsurile necesare în vederea executării documentelor executorii;

b) să ofere părţilor în procedura de executare şi reprezentanţilor acestora posibilitatea de a lua cunoştinţă de materialele procedurii de executare, să primească copii ale documentelor şi să facă înscrieri în ele;

c) să examineze cererile părţilor privitor la procedura de executare, explicînd modul şi termenele de atac al actelor de executare;

d) să se autorecuze în cazul cînd este interesat direct în derularea procedurii de executare sau cînd există alte circumstanţe ce ar pune la îndoială imparţialitatea sa;

e) să se abţină de la fapte ce ar putea să discrediteze justiţia, să compromită onoarea şi demnitatea umană ori să pună la îndoială obiectivitatea sa;

f) să păstreze secretul comercial, să nu divulge informaţiile şi faptele ce i-au devenit cunoscute în cadrul procedurii de executare;

g) să-şi aprofundeze cunoştinţele profesionale, să dea dovadă de o înaltă cultură a activităţii profesionale, să fie imparţial;

h) să-şi adeverească identitatea prin prezentarea legitimaţiei de serviciu în timpul efectuării acţiunilor procedurale de executare a documentelor executorii;

i) să se autoinstruiască în domeniul de activitate;

j) să exercite alte obligaţii prevăzute de legislaţia în vigoare.

Autorităţile locale şi-au dat consimţămîntul pentru închiderea a 20 din 30 de şcoli incluse în planul de optimizare

„Autorităţile locale şi-au dat consimţămîntul pentru închiderea, de la 1 septembrie, deocamdată a numai 20 din 30 de şcoli incluse în Planul de optimizare a sistemului educaţional", a comunicat Valentin Crudu, şeful Direcţiei generale învăţămînt preuniversitar a Ministerului Educaţiei al RM.

Printre ele sînt şcoli din raioanele Ştefan Vodă, Cantemir, Leova, Criuleni, Nisporeni, Glodeni, Străşeni, precum şi din Bălţi şi Chişinău.

„Nu se poate impune închiderea sau reorganizarea instituţiilor de învăţămînt, este necesar consimţămîntul autorităţilor locale. Aşa e legea", a menţionat Crudu.

De la 1 ianuarie 2012, în republică se va implementa o nouă formă de finanţare a instituţiilor de învăţămînt, care depinde nemijlocit de numărul elevilor.

„Mărimea bugetului este calculată în funcţie de numărul elevilor. Formula este simplă - 6100 lei înmulţim cu numărul de elevi şi obţinem bugetul instituţiei de învăţămînt. Totodată, majoritatea din şcolile cu un număr mic de elevi nu vor fi în stare să funcţioneze normal", a relevat Crudu.

În prezent, ministerul continuă identificarea consensului în legătură cu 10 instituţii de învăţămînt, care deocamdată au rămas în afara optimizării.

„Sarcina principală, care stă în faţa ministerului, este unde să transfere elevii şi învăţătorii, dar problema se soluţionează în complex", a mai specificat sursa citată.

Pentru asigurarea transportării elevilor la şcolile districtuale, pînă la sfîrşitul anului vor fi achiziţionate 70 de autobuze. „În ce priveşte începutul anului de învăţămînt, în majoritatea raioanelor s-a convenit totalmente pentru închirierea mijloacelor necesare de transport", a mai adăugat V. Crudu.

Avocatul dvs. la domiciliu

La întrebări răspunde juristul Vitalie MODRÎNGĂ

În apropierea mea locuieşte o persoană de vîrstă pensionară şi pe care n-are cine să o susţină material. Cred că persoana în cauză ar putea merge la o cantină socială, dar nu ştiu dacă are acest drept şi dacă da, cum ar putea fi înscrisă la o astfel de cantină.

Victoria Darie, mun. Chişinău

Conform art.3 alin.(1) din Legea privind cantinele de ajutor social, de serviciile cantinelor de ajutor social beneficiază următoarele categorii de persoane socialmente vulnerabile ale căror venituri lunare pentru anul precedent constituie 1-2 pensii minime pentru limită de vîrstă:

a) persoanele care au atins vîrsta de pensionare (fară domiciliu, fară susţinători legali, fară venituri sau cu venituri mici);

b) invalizii;

c) copiii pînă la vîrsta de 18 ani (din familiile cu mulţi copii, din cele monoparentale şi din alte familii considerate socialmente vulnerabile în baza anchetei sociale întocmite de organele teritoriale de asistenţă socială).

Potrivit alineatului (2) al aceluiaşi articol, listele persoanelor care beneficiază de serviciile cantinelor de ajutor social sînt întocmite de organele teritoriale de asistenţă socială, în comun cu reprezentanţii organizaţiilor de veterani şi ai altor organizaţii obşteşti, şi sînt aprobate de primării, în alineatul (3) existînd restricţia potrivit căreia, nu beneficiază de serviciile cantinelor de ajutor social persoanele cărora le sînt aplicabile reglementările legislaţiei privind protecţia socială şi reintegrarea profesională a şomerilor.

Articolul 6 alineatul (2) din lege prevede că, dreptul la serviciile cantinelor de ajutor social se acordă persoanelor specificate la art.3 alin.(1) prin dispoziţia primarului sau a pretorului, emisă în baza anchetei sociale întocmite de organele teritoriale de asistenţă socială.

Stimaţi cititori!

Redacţia va răspunde la întrebările Dvs. numai la prezentarea acestui cupon.

Întrebarea trebuie formulată clar şi cît mai concis, pe o foaie aparte.

Decupaţi cuponul şi, împreună cu întrebarea Dvs, trimiteţi-l pe adresa: Chişinău, 2009, str. A. Mateevici nr. 60, bir. 222.

Cupon DREPTUL

Numele, prenumele:

Adresa:

(august 2011, nr. 32(387)

Cîini anticontrabandă

Detectivi patrupezi. Atunci cînd capacităţile vameşilor sînt prea mici pentru a descoperi drogurile şi ţigările de contrabandă, în ajutor le sar colegii lor necuvîntători. La Ocniţa există un centru unde cîinii sînt dresaţi să depisteze substanţele interzise. Secretul este simplu – un miros cît mai ascuţit şi o inteligenţă strălucită.

Inspectorii de la Centrul chinologic din Ocniţa spun că orice cîine, indiferent de rasă, poate deveni un adevărat Sherlock Holmes. După şase luni de dresaj, acesta este gata să descopere ţigările şi drogurile bine tăinuite. În prezent, la acest centru, creat în anul 2007, sînt întreţinuţi 12 cîini antidrog şi 4 antitabac, ultimii fiind şcoliţi în Cehia.

Cei care muncesc cot la cot cu cîinii recunosc că sînt împreună şi după serviciu. Mai mult, ei nu pot să se despartă de colegii lor necuvîntători nici în zilele libere.

Din 2012, în Republica Moldova vom avea şi cîini care vor depista substanţe explozive.

Citaţii în judecată

Judecătoria Economică de Circumscripţie, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului „Unibrand" SRL, pentru data de 14 septembrie 2011, ora 10.00, la şedinţa de judecată (bdul Ştefan cel Mare nr. 73, bir. 207) în calitate de pîrît în cauza civilă: „Nefele" SRL către „Unibrand" SRL privind încasarea prejudiciului în sumă de 3806,10 lei.

Judecător N. Plugari

***

Judecătoria Economică de Circumscripţie, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului „Univers Design" SRL, pentru data de 14 septembrie 2011, ora 10.15, la şedinţa de judecată (bdul Ştefan cel Mare nr. 73, bir. 207) în calitate de pîrît în cauza civilă: „Nefele" SRL către „Univers Design" SRL privind încasarea prejudiciului în sumă de 3035,80 lei.

Judecător N. Plugari

***

Judecătoria Economică de Circumscripţie, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului „Navatur-Service" SRL, pentru data de 27 septembrie 2011, ora 13.00, la şedinţa de judecată (bdul Ştefan cel Mare nr. 73, bir. 207) în calitate de pîrît în cauza civilă: „Moldcărbune" SRL mun. Chişinău, către „Navatur-Service" SRL privind încasarea datoriei.

Judecător N. Plugari

***

Judecătoria Economică de Circumscripţie, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului „Sistem&Etalon" SRL, pentru data de 29 septembrie 2011, ora 10.15, la şedinţa de judecată (bdul Ştefan cel Mare nr. 73, bir. 207) în calitate de pîrît în cauza civilă: „Cub" SRL către „Sistem&Etalon" SRL privind încasarea datoriei.

Judecător N. Plugari

***

Judecătoria Economică de Circumscripţie solicită prezentarea reprezentantului SRL „Vladelia M" (mun. Bălţi, str. Copernic nr.10), pentru data de 15 septembrie 2011, ora 13.00, la şedinţa de judecată (bdul Ştefan cel Mare nr. 73, bir. 221, et. 2) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de ÎI „Nevzorov V. V." privind încasarea sumei băneşti.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Aurica US

***

Judecătoria Economică de Circumscripţie solicită prezentarea reprezentantului SRL „Ivanta Prim", pentru data de 27 septembrie 2011, ora 10.20, la şedinţa de judecată (bdul Ştefan cel Mare nr. 73, bir. 225) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de SRL „Broker".

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Iu. Ţurcan

***

Judecătoria Economică de Circumscripţie solicită prezentarea reprezentantului „Garicom" SRL, cu sediul în mun. Chişinău, bdul Dacia nr. 49/2, of. 62, pentru data de 9 noiembrie 2011, ora 9.00, la şedinţa de judecată (bdul Ştefan cel Mare nr. 73, bir. 218) unde va avea loc examinarea cauzei civile intentată de „Comalimser" SRL.

Judecător L. Andriaş

***

Judecătoria Centru mun. Chişinău solicită prezentarea reprezentantului SRL „Brio SIP", pentru data de 13 septembrie 2011, ora 14.00, la şedinţa de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 59) în calitate de pîrît în cauza civilă la acţiunea reclamantului Munteanu Veaceslav privind încasarea sumei.

Judecător Ştefan Niţă

***

Judecătoria Centru mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Tamazlîcaru Mihail, pentru data de 19 septembrie 2011, ora 16.00, la şedinţa de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 55) unde va avea loc examinarea cauzei civile la acţiunea cet. Tamazlîcaru Aliona privind încasarea pensiei alimentare pentru întreţinerea copiilor minori.

Judecător M. Avornic

***

Judecătoria Centru mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Ostrovar Vitalie, pentru data de 20 septembrie 2011, ora 16.00, la şedinţa de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 66) în calitate de pîrît în cauza civilă la acţiunea lui Volontir Ştefan privind încasarea datoriei.

Judecător A. Catană

***

Judecătoria Centru mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Abdulin Maria, pentru data de 30 septembrie 2011, ora 8.30, la şedinţa de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 55) unde va avea loc examinarea cauzei civile la acţiunea cet. Reva Ana privind încasarea sumei în ordine de regres.

Judecător M. Avornic

***

Judecătoria Buiucani mun. Chişinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Racu Vasilii Pavel, a.n. 23.03.1971, originar din localitatea Pecişte, Rezina, domiciliat în mun. Chişinău, str. V. Coroban nr. 47/2, apt. 30 B, pentru data de 9 septembrie 2011, ora 9.00, la şedinţa de judecată (str. M. Viteazul nr. 2, bir. 502) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de reclamanta Buga Lilia privind decăderea din drepturile părinteşti.

Judecător L. Pruteanu

***

Judecătoria Rîşcani mun. Chişinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Dobrovolschii Mihail, pentru data de 1 septembrie 2011, ora 14.00, la şedinţa de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 31) în calitate de pîrît în cauza civilă la acţiunea cet. Pupeza Ana privind desfacerea căsătoriei.

Judecător Lilia Lupaşco

***

Judecătoria Rîşcani mun. Chişinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Olteanu Sergiu, pentru data de 2 septembrie 2011, ora 15.00, la şedinţa de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 31) în calitate de pîrît în cauza civilă la acţiunea cet. Olteanu Galina privind schimbarea modului de executare.

Judecător Lilia Lupaşco

***

Judecătoria Rîşcani mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Benciu Gheorghe Gheorghe, a.n. 08.08.1980, pentru data de 13 octombrie 2011, ora 10.10, la şedinţa de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 3) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Benciu Lilia privind desfacerea căsătoriei.

Judecător Ig. Vornicescu

***

Judecătoria Botanica mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Bobova Viola din mun. Chişinău, str. N. Titulescu nr. 2, apt. 47, pentru data de 6 septembrie 2011, ora 9.00, la şedinţa de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 24) unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea cet. Rotari Vladimir privind recunoaşterea în calitate de debitor solidar.

Vicepreşedintele Judecătoriei Botanica Iurie Cotruţă

***

Judecătoria Botanica mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Vrabie Dorina din mun. Chişinău, str. N. Titulescu nr. 4, odaia 10, pentru data de 21 septembrie 2011, ora 9.00, la şedinţa de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 24) unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea Consiliului municipal Chişinău privind încasarea datoriei la plata chiriei, încasarea penalităţilor de întîrziere, rezilierea contractului de locaţiune cu ulterioara evacuare.

Vicepreşedintele Judecătoriei Botanica Iurie Cotruţă

***

Judecătoria Ciocana mun. Chişinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Melnic Ghenadie Gheorghe, a.n. 26.08.1972, cu ultimul domiciliu: mun. Chişinău, str. Codrilor nr. 10, apt. 1, pentru data de 14 septembrie 2011, ora 14.00, la şedinţa de judecată (str. M. Sadoveanu nr. 24/1, bir. 313) în calitate de intervenient accesoriu în cauza civilă intentată de Trişcă Ion către SRL „Iuris Brio" privind încasarea prejudiciului cauzat.

Judecător Ludmila Ouş

***

Judecătoria Cahul, în conformitate cu art.108 şi art.103 ale Codului de procedură civilă al RM, solicită prezentarea cet-lui Cantarji Ştefan, născut la 21.08.1979, cu ultimul domiciliu cunoscut: satul Colibabovca, Leova, pentru data de 10 septembrie 2011, ora 14.00, la şedinţa de judecată (Cahul, bdul Victoriei nr. 8, bir. 211) în calitate de pîrît în cauza civilă cu nr. 2-1057/2011 privind desfacerea căsătoriei, intentată la cererea reclamantei Cantarji Mariana.

Pîrîtului i se propune să prezinte referinţă şi probele de care dispune referitor la pricină. În caz de neprezentare a probelor şi de neprezentare a pîrîtului în instanţă, pricina va fi examinată în lipsa lui.

Judecător Vitalie Movilă

***

Judecătoria Leova solicită prezentarea cet. Capustin Igor, pentru data de 13 septembrie 2011, ora 10.00, la şedinţa de judecată (Leova, str. Unirii nr. 32, bir. 16, sala nr. 2) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Sandu Maria privind decăderea din drepturile părinteşti.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Gheorge Bordea

***

Judecătoria Drochia, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Martin Nicolae, locuitor al satului Hîjdieni, Glodeni, pentru data de 30 septembrie 2011, ora 8.30, la şedinţa de judecată (Drochia, str. 31 August 1989 nr. 7, bir. 1) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Martin Zinaida privind desfacerea căsătoriei.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător V. Zaporojan

***

Judecătoria Ialoveni solicită prezentarea reprezentanţilor SC „Diva-Design" SRL şi SC „Talistil" SRL, cu sediul în satul Costeşti, Ialoveni, pentru data de 3 octombrie 2011, ora 8.30, la şedinţa de judecată (Ialoveni, str. Prieteniei nr. 4, bir. 9) în calitate de pîrîţi în cauza civilă la acţiunea cet. Druţa Iulia privind încasarea restanţelor la salariu.

Judecător C. Creţu

***

Judecătoria Străşeni solicită prezentarea cet. Boaghe Vladimir Ivan, născut la 23 august 1972, domiciliat în satul Micăuţi, Străşeni, pentru data de 10 octombrie 2011, ora 13.30, la şedinţa de judecată (Străşeni, str. Ştefan cel Mare şi Sfînt nr. 98, bir. 5) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Staşoc Vasile.

Judecător Vasile Rusu

***

Judecătoria Rîşcani mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Krukovski Vladimir Mihail, a.n. 22.04.1966 şi Botnaru Gheorghe Ion, a.n. 02.07.1973, pentru data de 8 noiembrie 2011, ora 14.30, la şedinţa de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 2) unde va avea loc examinarea cauzei civile la acţiunea ÎCS „Easy Credit" SRL privind încasarea datoriei.

Judecător Oleg Melniciuc

***

Judecătoria Botanica mun. Chişinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Tărăburcă Larisa şi Zaicov Angela, pentru data de 16 septembrie 2011, ora 14.00, la şedinţa de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 25) în calitate de pîrîţi în cauza civilă la cererea ÎCS „Easy Credit" SRL privind încasarea datoriei.

Judecător S. Teleucă

***

Judecătoria Centru mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Veselov Oleg, pentru data de 14 septembrie 2011, ora 16.00, la şedinţa de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 45) unde va avea loc examinarea cauzei civile la acţiunea cet. Magari Larisa.

Judecător Liubovi Brînza

ANUNŢ

Adam Veronica, domiciliată: str. Independenţei nr. 22, apt. 56, or. Chişinău, anunţă pierderea certificatului de căsătorie cu nr. 12 din 19.02.2000 înregistrat la OSC Nisporeni între Adam Veronica şi Adam Vladimir.

ANUNŢ

Lungu Margarita, domiciliată: satul Zberoaia, Nisporeni, anunţă pierderea certificatului de căsătorie înregistrat la Primăria Zberoaia, raionul Nisporeni între Lungu Margarita şi Lungu Andrei.

Lungu Margarita

ÎN ATENŢIA CITITORILOR!

Săptămînalul juridic „Dreptul" publică „Citaţii în judecată" din toate raioanele republicii. Pentru aceasta nu este nevoie să vă deplasaţi la Chişinău. E de ajuns să expediaţi prin tel/fax (nr. 577690) copia dispoziţiei de plată şi citaţia propriu-zisă, astfel economisind sume importante pentru transport. „Dreptul" poate fi procurat în oficiile „Poşta Moldovei" sau la redacţie.

Date bancare: c/d 222472202641
BC Banca Socială. BIC: BSOCMD 2x722,
cod 280101722, c/f 37934018.
Publicaţia periodică **„DREPTUL"**

FISC-ul vrea să îi disciplineze pe moldovenii bogaţi

FISC-ul declară război moldovenilor bogaţi care nu-şi declară integral veniturile. Ministerul Finanţelor a pregătit o serie de modificări la legislaţie, care să permită verificarea şi impozitarea suplimentară a celor bănuiţi că şi-ar ascunde veniturile. Dacă va fi votată de Parlament, această iniţiativă va fi pusă în aplicare de la 1 ianuarie 2012.

Ministerul Finanţelor îşi argumentează iniţiativa de reformă prin faptul că unii oameni de afaceri ascund o parte din veniturile obţinute, care ulterior sînt cheltuite pe bunuri şi servicii de lux. De asemenea, persoanele fizice nu sînt supuse unei estimări indirecte a veniturilor obţinute.

Noua metodă va fi aplicată persoanelor fizice care nu desfăşoară activitate de întreprinzător, dar care au obţinut pe parcursul unui an proprietăţi în valoare de peste 1 milion de lei. Totodată, vor intra în vizorul FISC-ului şi cei care, timp de un an, au cheltuit sume mai mari de 300 de mii de lei. Totuşi, Ministerul Finanţelor precizează că nu vor fi impozitate veniturile obţinute în afara ţării, inclusiv banii trimişi rudelor pînă la gradul trei, cu o singură condiţie - ca aceste venituri să fie confirmate prin declaraţii vamale, bancare sau alte documente ce demonstrează provenienţa lor.

Modificările legislative nu presupun introducerea unui nou impozit pentru bogaţi, ci doar impozitarea veniturilor nedeclarate.

Aniversări

Tamara MEREUŢĂ, judecător Hînceşti – 50 de ani

Mult stimată doamnă Tamara Mereuţă,

În această zi marcantă pentru dumneavoastră vă aducem alese cuvinte de admiraţie şi recunoştinţă, sincere felicitări, urări de bine şi sănătate.

Avansarea prin muncă, efort şi elan pe treptele ierarhice juridice, poartă amprentele unei ireproşabile personalităţi, care cu siguranţă poate fi considerată un model de profesionalism, inteligenţă, verticalitate, probitate, pentru noile generaţii de jurişti.

Cu prilejul acestei deosebite aniversări, vă dorim multă sănătate, realizări dintre cele mai notorii şi să nu vă îndepărtaţi nici de acum încolo de acel ideal al profesiei, care a devenit expresia sufletului dumneavoastră.

La mulţi ani!

* * *

Zilele acestea şi-au aniversat ziua de naştere: **Lilia Gribincea**, doctor în drept, conferenţiar universitar, Facultatea de drept, USM; **Mihaela Vidaico**, doctor în drept, conferenţiar universitar, Facultatea de drept, USM; **Virginia Zaharia**, magistru în drept, lector universitar, Facultatea de drept, USM; **Alexandru Arseni**, doctor în drept, conferenţiar universitar, Facultatea de drept, USM; **Sergiu Cobăneanu**, doctor în drept, profesor universitar, Facultatea de drept, USM; **Grigore Rusu**, doctor în drept, conferenţiar universitar, Facultatea de drept, USM; **Victor Zaharia**, doctor în drept, conferenţiar universitar, Facultatea de drept, USM; **Ianuş Erhan**, magistru în drept, lector universitar, Facultatea de drept, USM; **Vera Toma**, judecător CA Bălţi; **Ion Ţurcan**, preşedintele Judecătoriei Centru; **Ion Vîlcov**, judecător CSJ; **Eugen Clim**, judecător CA Economică; **Nicolae Nogai**, judecător CA Bender; **Sergiu Procopciuc**, vicepreşedintele Judecătoriei Orhei; **Victor Comerzan**, procuror Briceni; **Corneliu Bratunov**, procuror, şef secţie, Procuratura Generală; **Artur Lupaşco**, procuror, şef interimar, CA Chişinău; **Oleg Filimon**, şef direcţie Procuratura Generală.

Mult stimaţi omagiaţi, este o onoare pentru noi să vă adresăm sincere şi calde urări de sănătate. Apreciem străduinţa, devotamentul, abnegaţia, responsabilitatea cu care vă îndepliniţi obligaţiile, astfel încît doar Dreptatea şi Adevărul să triumfe.

Vă dorim să aveţi parte de acum încolo doar de împliniri şi realizări care să vă întregească deplin fericirea.

La mulţi ani!

membrii Consiliului de administraţie al Uniunii Juriştilor, Echipa *Dreptul* şi *Revista Naţională de Drept*

Echipa redacţiei Vă adresează un Apel de unire şi sprijin. Vă sîntem recunoscători că sînteţi abonaţii noştri şi susţineţi ziarul. Noi avem nevoie de acest ajutor şi vom rămîne alături de Dvs.

Ce trebuie să cunoşti despre stres

Manifestările fizice şi psihice trebuie identificate devreme, în caz contrar riscăm să intrăm într-un cerc vicios şi să ne îmbolnăvim. Ignorat, stresul în exces creşte riscul de boli cardiovasculare, de diabet, depresie şi de accidente vasculare cerebrale.

Starea de alarmă în care intrăm atunci cînd ne confruntăm cu situaţii solicitante este o reacţie normală de adaptare a organismului. Un răspuns chimic complex, de scurtă durată, face ca inima să ne bată mai repede, să respirăm precipitat şi să simţim fluturi în stomac şi transpiraţii reci pe şira spinării. Dacă aceste situaţii solicitante sînt prea numeroase sau dacă organismul nu îşi revine corespunzător la starea de calm, apare stresul cronic. Acesta scade capacitatea de apărare a organismului şi creşte riscul de boli şi de probleme psihice. „Gestionarea stresului implică nişte schimbări în stilul de viaţă. De multe ori, cel stresat nu îşi conştientizează la timp limitele de adaptare şi continuă în acelaşi ritm pînă cînd simptomele fizice îl opresc”, spune Lena Rusti, psiholog la Mentarex Consult din Bucureşti.

Poate fi şi pozitiv, şi negativ

Fiecare persoană are propria capacitate de adaptare la situaţiile potenţial stresante, cum ar fi provocările de la locul de muncă, relaţiile cu cei din jur, aglomeraţia, lipsa banilor. Unii s-au obişnuit ca stresul să fie o componentă normală a vieţii şi găsesc propriile trucuri ca să-l păstreze la niveluri suportabile. Ei chiar au nevoie de aceste provocări pentru a funcţiona, iar stresul adaptativ poartă numele de eustres. Dacă mecanismele de adaptare sînt depăşite, apare distresul, adică stresul dezadaptativ. Excesul de stres are consecinţe la toate nivelurile organismului. Psihic, stresul excesiv provoacă anxietate, iritabilitate sau apatie, scăderea puterii de concentrare şi a stimei de sine.

Atenţie la schimbările de comportament!

Persoana în cauză poate să aibă răbufniri de comportament agresiv sau nerezonabil, vorbeşte mai mult sau mai repede ori, dimpotrivă, devine nesociabilă, uituca, neîndemînatică, nu-şi duce sarcinile la îndeplinire şi totuşi începe altele noi. „Problema poate să vină şi din stima de sine scăzută, cînd persoana simte că nu mai poate, dar nu are curajul de a mărturisi acest lucru, pentru a nu dezamăgi pe cineva important pentru ea sau chiar pe sine. O altă greşeală ţine de amînare: îşi fixează noi limite, spunîndu-şi că încă puţin nu-i va face foarte rău”, explică Lena Rusti. Multe dureri de cap şi stări de ameţeală au la origine stresul.

Insomniile şi problemele sexuale sînt alte manifestări ale stresului excesiv. Stresul ne determină să luăm decizii proaste pentru sănătate, din cauză că mîncăm pe fugă. Fumătorii cresc numărul de ţigări în condiţii de stres, iar persoanele alcoolice sau chiar şi cele care nu au probleme cu consumul de alcool pot ajunge să crească pe nesimţite doza zilnică de tărie, pentru că-i face să uite de probleme.

Pot apărea simptome fizice

Sînt cunoscute, de asemenea, cazurile oamenilor care suferă de probleme digestive atunci cînd se pregătesc pentru un examen sau pentru alt eveniment stresant. Acest fenomen poartă numele de somatizare, iar cei care-l resimt trebuie doar să se relaxeze ca să se simtă mai bine. Dar există categoria aparte a tulburărilor de somatizare, în care cel în cauză nu este conştient de legătura dintre trauma psihică şi simptomele fizice. Dacă analizele medicale exclud vreo problemă organică, doar discuţia cu medicul psihiatru sau cu psihologul poate fi eficientă pentru reducerea în intensitate a simptomelor.

Autocontrol prin respiraţie, muzică şi sport

Pentru a reduce stresul, este important, în primul rînd, să-i identificăm sursa. Dacă nu o putem evita, ne stă în putere să ne controlăm reacţiile faţă de acest motiv de stres. Pe termen scurt, ne ajută exerciţiile de respiraţie şi terapia prin muzică. Pentru rezultate pe termen lung, specialiştii ne sfătuiesc să ne păstrăm echilibrul alimentar, să facem sport în aer liber şi să ne organizăm activităţile pe care le avem de făcut în cele doar 24 de ore ale zilei. Studiile arată că practicarea sportului cîte 30 de minute zilnic asigură necesarul de endorfine, hormoni care ne conferă starea de bine şi de relaxare.

CALEIDOSCOP

Femeia care întrece orice bărbat la băut bere: Poate da peste cap 28 de litri pe zi

O femeie din Marea Britanie bate toate recordurile la cantitatea de bere consumată pe zi. Aceasta este în stare să bea 28 de litri de băutură în doar 24 de ore.

Dawn Marsden, în vîrstă de 31 de ani, bea atît de mult, încît ar trebui să fie deja moartă, spun experţii.

Femeia s-a prezentat beată criţă în faţa instanţei, într-un proces în care era acuzată de furt. Aceasta a fost nevoită să-i întrebe pe jurnalişti care îi este sentinţa, deoarece în timpul şedinţei nu fusese în stare să o audă.

Dawn Marsden este şomeră şi îşi petrece toată ziua consumînd alcool şi din cînd în cînd mai fură din magazine, pentru a avea cu ce-şi cumpăra băutura preferată.

Femeia are o fetiţă de doi anişori, care, însă, a fost dată spre adopţie din cauza comportamentului mamei sale.

Marsden şi-a recunoscut vina în faţa instanţei şi a primit şase luni de sentinţă pe eliberare condiţionată.

O oră petrecută în faţa televizorului îţi scurtează viaţa cu 22 de minute

Să priveşti la televizor este la fel de nociv ca fumatul şi ca obezitatea. Astfel, o oră în faţa televizorului îţi poate scurta viaţa cu 22 de minute.

La această concluzie s-a ajuns după ce a fost efectuat un studiu în Australia. De asemenea, conform studiului, fiecare oră petrecută în faţa televizorului, după vîrsta de 25 de ani, reduce durata de viaţă cu 22 de minute. Ţinînd cont că o ţigară reduce durata de viaţă cu 11 minute, se spune că uitatul la televizor constituie un viciu la fel de nociv.

FONDATORI:
Universitatea de Stat din Moldova
Universitatea de Studii Politice şi Economice Europene „Constantin Stere” din Moldova
Uniunea Juriştilor din Moldova

Redactor-şef: Gheorghe AVORNIC
Reporteri: Irina BUREA, Lilia DUMINICA, Jurist: Vitalie MODRÎNGĂ
Redactor-stilizator: Corina BERZOI
Machetator: Maria BONDARI
Contabila: Maria JOSANU

Adresa redacţiei: MD 2009, Chişinău, str. A. Mateevici, 60, bir. 222. **Pentru vizitatori:** intrarea din str. Bănulescu-Bodoni. Tel.: 57-77-52. Fax: 57-76-90.
DREPTUL · Date bancare: c/d 222472202641. BC Banca Socială. BIC:BSOCMD 2x722. c/f 37934018.

Punctul de vedere al autorilor materialelor publicate nu reflectă neapărat opinia redacţiei. Redacţia nu corespondează cu cititorii, materialele autorilor nu se recenzează şi nu se restituie.
Tiparul executat la tipografia USM.
Indice – 21596
Tiraj 4600
Com. 36sp